

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 31. mars 2018 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 2,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 12,0 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 2,1 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital inklusive pilar 2-kravet er dermed 14,1 prosent.

Historikk er omarbeidet på grunn av avdekket feil behandling av andel fond for urealiserte gevinster fra tilknyttede selskaper. Dette reduserer rapportert ren kjernekapital. For fjerde kvartal 2017 er det i tillegg foretatt en korleksjon vedrørende gjenkjøpsavtaler og sikkerhetsstillelser i beregning av kapitalkrav for overgangsordningen (Basel 1 gulv), noe som medfører økt beregningsgrunnlag i forhold til opprinnelig rapportert. Ren kjernekapitaldekning er som følge av dette endret fra 14,9 prosent til 14,6 prosent per 31. desember 2017.

Motsyklisk kapitalbuffer økte fra 1,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2017.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. For første kvartal 2018 er morbanken under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer. For konsern er beregnet vektet motsyklisk kapitalbuffer på 2,0 prosent.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 50 prosent i 2017 og 60 prosent i 2018. Per 31. mars 2018 hadde morbanken 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping. Tilsvarende for ansvarlig lån er 659 millioner kroner.

Morbank				Konsern		
31.12.17	31.3.17	31.3.18	(mill. kr)	31.3.18	31.3.17	31.12.17
15.372	13.837	15.118	Sum balanseført egenkapital	17.365	16.269	17.510
-950	-941	-1.264	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.306	-1.208	-993
-522	-475	-520	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.040	-853	-984
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	-	-	-
-893	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-893
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-572	-443	-565
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	341	223	324
-	-279	-341	Periodens resultat	-466	-358	-
-	100	108	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent etter skatt av konsernresultat for 2018)	233	179	-
-30	-30	-28	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-45	-48	-41
-350	-186	-326	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-313	-247	-333
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	3	8	7
-	-	-	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-229	-188	-212
12.627	12.026	12.748	Sum ren kjernekapital	13.976	13.332	13.820
950	950	876	Fondsobligasjon	1.353	1.358	1.427
459	459	367	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	367	459	459
14.036	13.435	13.991	Sum kjernekapital	15.697	15.149	15.707
			Tilleggs kapital utover kjernekapital			
1.000	1.000	1.000	Ansvarlig kapital	1.621	1.710	1.615
561	561	449	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	449	561	561
-254	-237	-248	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-248	-237	-254
1.307	1.324	1.201	Sum tilleggs kapital	1.822	2.034	1.922
15.343	14.758	15.192	Netto ansvarlig kapital	17.518	17.183	17.629

			Minimumskrav ansvarlig kapital			
978	1.055	1.075	Spesialiserte foretak	1.200	1.186	1.107
1.098	1.087	1.058	Foretak	1.070	1.126	1.113
1.370	1.277	1.375	Massemarked eiendom	1.930	1.769	1.892
90	88	89	Massemarked øvrig	92	91	91
1.198	1.267	1.218	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1	1
4.733	4.773	4.815	Sum kredittrisiko IRB	4.292	4.173	4.205
3	5	3	Stater og sentralbanker	3	5	3
80	78	81	Obligasjoner med fortrinnsrett	142	134	146
429	452	406	Institusjoner	281	375	331
0	5	-	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	7	10	4
44	45	66	Foretak	256	149	245
1	0	1	Massemarked	403	380	388
13	14	13	Engasjementer med pant i fast eiendom	199	328	193
232	211	232	Egenkapitalposisjoner	349	348	344
70	73	46	Øvrige eiendeler	150	163	166
872	885	848	Sum kredittrisiko Standardmetoden	1.791	1.891	1.820
16	34	23	Gjeldsrisiko	25	35	18
-	-	-	Egenkapitalrisiko	14	15	22
-	-	-	Valutarisiko og oppgjørsrisiko	4	1	1
341	341	370	Operasjonell risiko	575	510	510
52	56	52	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	119	119	117
-	-	-	Overgangsordning	863	523	891
6.015	6.088	6.108	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.684	7.268	7.585
75.182	76.101	76.355	Beregningsgrunnlag	96.044	90.845	94.807
3.383	3.425	3.436	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.322	4.088	4.266
			Bufferkrav			
1.880	1.903	1.909	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.401	2.271	2.337
2.255	2.283	2.291	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.881	2.725	2.804
1.504	1.142	1.527	Motsykliskbuffer, 2,0 prosent (1,5 prosent)	1.921	1.363	1.869
5.639	5.327	5.727	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	7.203	6.359	7.011
3.605	3.274	3.586	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	2.451	2.885	2.544
			Kapitaldekning			
16,8 %	15,8 %	16,7 %	Ren kjernekapitaldekning	14,6 %	14,7 %	14,6 %
18,7 %	17,7 %	18,3 %	Kjernekapitaldekning	16,3 %	16,7 %	16,6 %
20,4 %	19,4 %	19,9 %	Kapitaldekning	18,2 %	18,9 %	18,6 %
			Uvektet kjernekapitalandel			
145.821	137.192	143.334	Balanseposter	207.831	199.551	210.764
7.112	7.402	7.418	Poster utenom balansen	9.530	9.292	9.295
-902	-691	-1.341	Øvrige justeringer	-2.113	-1.346	-1.580
152.032	143.903	149.410	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	215.248	207.497	218.479
14.036	13.435	13.991	Kjernekapital	15.697	15.149	15.707
9,2 %	9,3 %	9,4 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,3 %	7,3 %	7,2 %